

nec recedet a tenebris. hic ponunt quatuor que pnt ada-
ptari illis quatuor q in boyceris dicunt (vel radice tua)
i. cupiditate. j. Tibi. vj. Radix oim malorum est cupidi-
tas: vel radix est mala voluntas vel suggestio diaboli Esa.
xij. De radice colubini egredietur regulus. Moralit (ppte-
rea) hic inquit timore plato male plantato dicēs (ppte-
rea) i. ppter mala tua deus destruet te i finem qsi male in-
structu seu statutu (z euellat te) qsi mala plantā Matb.
xx. Dis plantatio quā nō plantauit p̄r meus celestis era-
dicabit Job. xviij. Euellat de tabernaculo suo fiducia ei⁹
(z emigrabit te de tabernaculo tuo) i. de platea tua Esa.
xxij. Expellat te de statode tua (z radice tuā) i. nepotulos
tuos (de terra viuentiu) i. de ecclesia in qua sola viuetes
debet institui. Ps. Plantasti radices eius z impleuit ter-
ram Job. xviij. Deorsum siccant radices eius Hiere. ij.
Posuit te vt euellas qd male plantatu est z destruas quod
male edificatu est: z dispdas qd male p̄gregatu est: z disti-
pes qd male inceptum est.

Moralit

Uidebunt iusti z timebunt: z sup eum ri-
debunt z dicent: ecce homo qui non posu-
it deum adiutorem suum.

Uidebunt iusti Tercia ps vbi ondit irrisio reprobor q̄
fiet a scis. vñ dicit (videbunt iusti z timebunt z sup eū irri-
debunt zc) q. d. mala impiorū erunt ad vtilitatē iustorū
multiplicē. Primo qz inde sunt pudētiores. qd notat cū
dicit (videbunt) Prouer. xij. Dulcitate pestilente sapiē-
tior erit paruulus (videbunt) dico damnationē antip̄i vñ
cuiuslibet impij. Scd vtilitas est: qz inde sunt cautiōres
vñ addit (z timebunt) Job penulti. cum sublatu fuerit tū
mebunt angeli z terris purgabunt Ethnicus. Felix quem
faciūt aliena pericula cautum. Tercia est qz inde iudicat
malos irrisione dignos. vñc subiungit (z sup eum ride-
bunt) Ps. Qui habitat in celis irridebit eos Eccli. ij. Il-
lusio z improperatio supborū z vindicta sicut leo insidia-
bis illi: quō aut ridebunt subiungit (z dicit ecce hō) i. anti-
p̄s qui nō deus s̄ homo est: licet deū se mētus fuerit. ij.
Zeb. ij. Extollit supra omne qd dicit deus aut qd colit ita
vt in templo dei sedeat ostēdens se tanq̄ sit deus (qui nō
posuit deū adiutōrē suū) s̄ posuit eum aduersariū ei. s. ad-
uersando. vñ antip̄s vocat. i. cōtrarius xpo. ij. Zeb. ij.
Homo pcti filius pditionis qui aduersat z extollit zc. di-
co q nō posuit zc. sed.

Sperauit in multitudine diuitiarum sua-
rum: z pualuit in vanitate sua.

Sperauit in multitudine diuitiarū suarū) quas habe-
bat z p quas multos ad se trahēbat (z pualuit in vanita-
te sua) i. licet vanus esset z vana p̄dicaret. tñ pualuit mul-
tos ad se trahendo sc̄os psequendo: z etiā helyz z enoch
occidēdo. sicut habet Apoc. ij. Vel pualuit in vanitate
sua) i. plus inuenit vanitatis fideles decipiēdo: vel de q̄li-
bet impio (dicit ecce) quasi oibus apparēs ad p̄fusionis
eraggerationem (homo) ab humo. i. terrenus z carnalis
(qui nō posuit deū adiutōrē suū) sperādo in eo qui sicut
supra in ps. dicit p̄tector oim sperantiū in se: s̄ sperauit
in multitudine diuitiarū suarū ecce de auaroz Prouer. ij.
Qui p̄didit in diuitijs corruet Ezech. vij. z Soph. j. Argē-
tū z aurū eoz nō potuerūt eos liberare in die furoris dñi (z
pualuit in vanitate sua) i. in acquirēdo diuitias z trāsito-
ria amplectēdo qd vanū: z ipsa vanitas est. Vñ Eccli. ij.
Peccatori aut dedit deus afflictionē z curā supflūā vt ad-
dat z p̄greget z tradat ei qui deo placuerit s̄ z hoc vani-
tas z cassa sollicitudo mentis.

Ego autē sicut oliua fructifera in domo
dei speravi in misericordia dei in eternum:
z in seculum seculi.

Ego autē Quarta ps vbi dicit quō boni se habeāt q̄si
dicat dico q̄ malus sperauit in multitudine diuitiarū sua-
rum (ego autē) dicit p̄ba in p̄sona iustorū (speravi in mi-
sericordia dei) nō in diuitijs vt doech (miscdia) dico dura-
tura in eternū z in seculū p̄secuturū (seculi) vel (speravi)

nō tpaliter tm̄ (s̄ in eternū) j. Cor. xv. Si in hac vita tm̄
sperates sumus in xpo miserabiliores sumus oibus boi-
bus: vel (speravi in misericordia dei) nō p terrenis querēdis.
s̄ p illis q̄ sunt in eternū (z in in seculū seculi) i. p eternis
(ego autē) dico existēs (in domo dei) i. in ecclesia (sicut oli-
ua fructifera) q. d. spero ex meritis p̄cedentibus videlicet
ex meritis fidei q̄ p oliuā sempvirentē intelligunt z ex me-
ritis boni opis qd p fructifera notat. Bene etiā compaf-
iustus oliuē: qz oliua radice habet amarā z fructū dulcē:
sic vir iustus quicquid de terra est ei sapit amarū: qd autē
de celo est dulce. Vñ de beato Augu. cantat. Displicebat
ei quicquid agebat in seculo p̄ dulcedine dei z deore do-
mus eius quā dilexit. s̄ p̄nia habet radicem amarā. i.
p̄ncipiū z fructū dulcē. sicut dicit apls Heb. xij. Dis dis-
ciplina in p̄nti quidē videt nō esse gaudij s̄ meritis: ecce
radix: postea aut fructū pacatissimū exercitatis p̄ eū red-
det iusticie: ecce fructū oliuē Matb. ij. Penitētiā agite
ecce radix appropinquabit regnū celozum: ecce fructus.
Hiere. xj. Oliuā vberē pulchrā fructifera speciosaz voca-
uit dñs nomen tuū. Hic tangit duplicē pulcritudinē z du-
plicem vbertatē. ppter duplicē stolā. hypocrite aut licet vi-
deant oliuē: nō tamen sunt oliuē sed oleastri: habentes
baccas amaras: qz nō cōsequēt dulcedinē vite eterne: s̄
amaritudinē gebēnalis pene. Vñ dicit Matb. xxij. Ele ve-
bis scribe z pharisei ypocrite: qui filies estis sepulchris de
albatis q̄ a foris parent hoibus speciosa: intus aut plena
sunt ossibus mortuozū z oim spurcitiā zc. In fine ad re-
mouendā arrogantā deo attribuit dicēs.

Oliuē cō-
parant vir-
iustā p̄nia
hypocrite
s̄o oleastro

Confitebor tibi in seculum quia fecisti: et
expectabo nomen tuum quoniam bonū est in cō-
spectu sanctorum suorum.

Confitebor tibi in seculū) i. laudabo te semp (qz fecisti)
hec oia: vel sic (fecisti) nō dicit quid. q. d. bona innumera-
bilia Luc. j. Fecit mihi magna qui potens est. j. Cor. ij.
Oculus nō vidit nec auris audiuit nec in cor hois ascen-
dit q̄ p̄parauit deus his qui diligūt eum: z quō posset mi-
merari etiā bonū tpale qd dñs facit nobis: qz vt habetur
Esa. xxvj. Omnia opa n̄ra opatus es in nobis z veller p̄
p̄ficere. post p̄mittit se p̄seueraturū in bono: vñ addit (et
expectabo nomen tuū) i. rem nois tui qd est iesus qui in-
terptat saluator. q. d. expectabo salutē z saluationē tuam
quā facies i iudicio Esa. xxx. Deus iudicij dñs: beati oēs
qui expectāt eum: vel sic (expectabo nomen tuū) o deus
p̄r. i. filium: qz sicut p nomen cognoscit quis sic p filiū p̄r
hunc expectāt iusti q̄si mercedē suā: vñ in ps. Et nunc q̄
est expectatio mea nōne dñs Gen. xlij. Salutare tuū ex-
pectabo dñe: z quare expectabo (qm̄ bonū ē) B̄ nomē. i.
dulce z suauē (in cōspectu) i. in iudicio z estimatōe (sc̄o-
rum tuoz) quasi. s̄ gustant suauitatē bonitatis eius sicut
gustauerat be. Bern. qui dicebat. Qm̄ xps erat ei melos
in aure: mel in ore: iubilus in corde. Ps. Gustate z vide-
te qm̄ suauis est dñs: beatus vir qui sperat in eo: quid au-
tem est sperare in eo nisi expectare eum.

Psalmus LII
Dixit insipiens in corde suo: nō est
deus.

Dixit insipiens) Titulus (In finem intelle-
ctus dauid p amalech) hic tangit bystoriaz que habet. j.
Regū. iij. vbi dicit q̄ absentie dauid amalechite irructes in
sicelech paruā ciuitatē quā dederat ei Achis rex geth ex-
pugnauerūt eam z vxores z filios z animalia dauid capti-
uantes succēderunt ciuitatē: qz cum dauid reuertēs de ex-
ercitu achis cognouisset p̄secutus est amalechitas q̄s p-
cussit z oia sua liberauit z reduxit. Hic aut ps. agit nō de
bystoria ista s̄ de significato eius. Amalech interpretat lin-
gens terram: p qd significant amantes terrēna z maxime
antip̄s z complices eius qui putantes deum absentem:
dicentes deum nō esse malozum punitorē vel bonozum
remuneratōrē. captiuabunt homines sicelech ciuitatis
dauid. id est ecclesie quā p̄sequunt tribus p̄secutionibus

Ps. lij.

Figure

Psalmus

in unam conflatis: tunc enim heretica pestis erit et tyrannus trucidans martyres et falsorum fratrum simulatio: si dauid eam liberavit percussit amalechitis: hanc percussione et liberationem providens propheteta in spiritu hunc psalmum composuit qui fere idem est verbis cum quodam precedente si dicitur titulo et materia quia ibi agit de primo adventu hinc autem de secundo: ibi de iudeis: hic autem de antichristo: et est sensus tituli talis (intellectus dauid) mittens (nos in finem) christum liberatores ecclesie exprimit in hoc psalmo. (intellectus) dico quem habuit (per amalech) id est de persecutione ecclesie quam faciet antichristus et complices eius sicut amalech fecit sicelech: et de liberatione quam faciet christus sicut fecit dauid. Aug. ponit per amalech ceteris manentibus Amalech interpretat parturientis: parturire autem frequenter sumitur per partum laborare et non posse partum emittere. Amalech ergo intelligitur ecclesia que semper in presenti laborat: nec partus fructum mittere potest. Unde apostolus Galatibus. Filioli mei quos iterum parturio donec christus formetur in vobis: et est sensus (intellectus dauid) quem habuit (per amalech) id est ecclesia parturiente vel dolente mittens nos (in christum finem) hic exprimit qui ergo loquitur dauid est propheteta. Materia de qua loquitur est de secundo adventu. Intentio est roborare fideles scilicet ecclesiam. Modus tripartitus est psalmus. In prima parte increpat malos. In secunda comminat per finem: ibi (nomen scient) In tertia ostendit quod salus sit parturienti ecclesie: ibi (que dabit) primo ergo malos increpat dicit (dixit in sapientis (antichristus vel collectivus) ponit per omnibus antichristianis (in corde suo) studio deliberate malicie Rom. 1. Obscuratum est insipiens cor eorum quid dixit (non est deus) qui scilicet mala puniat: ecce magna insipientia: quia initium sapientie timor domini: qui autem in corde suo dixit ipsum non esse non timet eum: et ita non habet principium sapientie: et ideo omnino insipiens. Item principium in fide est credere: quia deus est. Juxta illud Hebr. 11. Credere oportet accedentem ad deum: quia est inquirentibus se remunerator sit: ipsi vero dicunt contrarium: et qui errat in principijs de necessitate errabit in principijs: et ideo vere insipiens est qui dicit quod non est deus: et quod antichristus et sui dicunt non esse deum. nec timorem eius habent: ideo necesse est ut in peccatis corrumpantur: quia deficiente timore domini qui expellit peccatum: sicut dicitur Eccli. 1. Peccatum se ingerit unde addit.

A Principium in fide est credere deum: et qui non credit insipiens est.

2 **Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus: non est qui faciat bonum.**

Corrupti sunt etc. In secundo enim adventu erit maxima corruptio: quia ut habetur xxiii. Quoniam superabundabit iniquitas refrigescet charitas multorum: sicut et in primo adventu magna fuit corruptio: sicut illud Sen. 1. Omnis caro corruperat viam suam. Nota quod commutat numerum dicendo prius (insipiens) et postea (corrupti sunt) per quod notat quod unum tunc erit caput totius mali scilicet antichristus: et multa membra eius (corrupti sunt) ergo per peccatum carnis (et abominabiles facti sunt) per peccatum spiritus maxime per superbiam sicut illud Proverbia. 16. Abominatio domini omnis arrogans (in iniquitatibus suis) id est in peccatis tam carnis quam spiritus: et ita intensa et extensa est corruptela (quod non est) id est nullus est in eis (qui faciat bonum) vel sic (non est) id est rarus est (qui faciat bonum) etiam inter omnes homines de mundo: quia sicut dicitur Mathei. 23. Tanta erit tribulatio et malorum deceptio ut in errorem inducantur si fieri potest etiam electi: et ibidem nisi breviter fuissent illi non fieret salva omnis caro: sed propter electos brevia sunt dies illi: hoc est quod sequitur.

Deus de celo prospexit super filios hominum: ut videat si est intelligens aut requirens deum.

Deus de celo prospexit (oculo misericordie (super filios hominum) breviter dicitur dies illos propter electos Sapientie. 11. Gratia dei et misericordia est in sanctos eius: et spectus in electos illius (ut videat) id est ut videri faciat (si est intelligens) deum per signum (aut requirens deum)

per operationem non dicit querens quasi ad tempus (et requirens) quasi perseveranter: sunt enim multi qui modo credunt ad tempus: sed tunc tempore temptationis recedunt: sicut dicitur Luc. 11. Et necesse erat quod respiceret quia iam.

Omnes declinaverunt simul inutiles facti sunt: non est qui faciat bonum: non est vultus ad unum.

Omnes declinaverunt a fide: quantum ad deum (simul inutiles) id est nocivi (facti sunt) quantum ad proximum (non est qui faciat bonum) quantum ad seipsum: non est dico (vultus ad unum) id est non est etiam unus et est hyperbole: vultus non est (vultus ad unum) id est praeter unum christum scilicet et membra eius qui sunt unum corpus in ipso: vel christo. Vel de primo adventu potest legi sicut in glosa (dixit insipientis) iudeus (in corde suo) ut supra (non est deus) hic homo sed est purus homo Eccli. 17. Fatuus fatua loquitur: et cor eius faciet iniquitatem Hier. 5. Negaverunt dominum et dixerunt non est ipse Eccli. 1. Cognovit bos possessorem suum etc. (corrupti sunt) eodem modo exponitur versus iste de iudeis: sicut supra de antichristianis: (dominus de celo) id est de secreto suo ante incarnationem (super filios hominum) iudeos (ut videat) id est videri faciat (si est intelligens aut requirens deum) ut supra dicitur quod prospexit et prospiciens invenit quod (omnes declinaverunt) per privationem legis: vel (omnes declinaverunt) ab eo maxime in passione: quando nec ipsi discipuli remanserunt cum eo (simul inutiles facti sunt) id est nocivi clamantes una voce crucifige etc. Unde Mathei. 27. Dicit Pilatus quid faciam de his qui dicitur christus: dicunt ei omnes crucifigatur. Hec sunt labrusce vinee domini Eccli. 1. c. Expectavi ut faceret vineas: et fecit labruscas hoc est quod sequitur (non est qui faciat bonum) sed est qui faciat malum (non est vultus ad unum) hoc ut supra potest exponi: vel potest exponi de beata virgine (non est vultus ad unum) id est vultus ad unam solam beatam virginem: quia excepta ea omnes recesserunt a fide. dicitur autem in masculino genere (unum) in quo notatur virginis fortitudo et virilitas. Moraliter (dixit insipiens) insipiens proprie dicitur dyabolus. De quo Hieremie. 17. In novissimo suo invenietur insipiens hic dixit. (in corde suo) id est in corde hominis sibi subiecto per peccatum (non est deus) hoc enim facit homines opinari quod articuli fidei non sunt sicut de eucharistia et de iudicio et de alijs: vel facit dicere (non est deus) id est videns Eccli. 17. c. Omnis homo qui transgreditur lectum suum contemnit in animam suam et dices quis me videt Job. 31. Oculus adulteri observat caliginem dicens non me videbit oculus: vel (non est deus) id est currens id est festinans ad iudicium Hieremie. 17. Audiam vocem buccine quia stultus populus non cognovit filij insipientes sunt et vecordes (suo) dicit quia prius aufert mores quam fide extinguat Hier. 17. Filij memphicos et taphnicos constupraverunt te vsq; ad verticem quasi dicat. et si corrupta sis per peccatum tamen adhuc viget fides informis in ratione: et quia ita suggerit dyabolus quod deus non est qui iudicat et puniat et bonos remuneret: ideo iacent homines diu in peccatis. unde sequitur (corrupti sunt) quasi dicat illud Joel. 1. Computruerunt iumenta in stercore suo Michae. 1. c. Propter immunditiam eius corrumperetur putredine pessima: et per hoc (abominabiles facti sunt in iniquitatibus suis) ut deus eos euomat: nec ultra retineat eos in ventre suo quod enim abominabile est nauseam provocat et de ventre ejus: patietia autem dei venter dei in quo diu gerit peccatores. Unde Esa. 1. Audite me domus israel: et omne residuum domus israel qui portamini a meo utero qui gestamini a mea vulva vsq; ad canos ego portabo.

Moraliter

Patientis dixerit dei et qui sunt illa qui sibi provocant iram suam.

Et nota quod qui corporaliter provocant nauseam. hoc provocat et spiritualiter deo: vultus versus.

Ebrietas vertigo mare corruptio ventus.

Nauseat et quibus sensibus id quod obest.

Corsus

De ebrietate Job. xv. Abominabilis et inutilis homo qui bibit. q. aquam iniquitatem

De vertigine. Prover. xx. Abominatio est apud deum pondus et pondus.

De mari. Prover. xvij. Abominatio dñi ois arrogans.

De corruptione dicitur hic. corrupti sunt tē. et **Esa. xij.** Abominatio est qui elegit nos.

De vento. Hiere. xiiij. Syon abominata est ania tua.

De quinque sensibus.

De visu. Prover. xv. Abominatio dñi cogitōes male.

De auditu. Prover. iij. Abominatio dñi omis illusor.

De odoratu. Esa. j. Incensum abominatio est mihi.

De tactu. ps. Viri sanguinū et dolosum abominabitur dominus.

De gustu. Apoc. iij. Et inā frigus esses aut calidus s qz tepidus es incipiā te euomere de ore meo (corrupti sunt) heretici et corruptores aniaz et scripturaz et antixpiani corripent ab antixpo et iā corrupti sunt multi mīerib? adulationibus prauis doctriinis: vñ supra in alio ps. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt i studiis suis. Itē corrupti sunt. i. corde rupti. **Ecdi. xxj.** Cor fatui. q. vas cōfractū tē. tales sunt omēs scismatici et discordes **Hiere. v.** et ecce hij magis fregerūt vincula charitatis et obediētie et federa pacis (nō est q̄ faciat bonū) i. rarus est (vel non est q̄ faciat bonū) supple purū absq; macula: qvz habetur **Esa. lxiiij.**

De iusticie vie. q. pānus mēstruate et quasi quis q̄reret: vñ scis q̄ corrupti tē. Abiungit (deus de celo) semp (pspe- rit) i. procul aspexit: procul em̄ aspiciat pctōres qz remoti sunt ab eo. **Esa. xlvj. Audite me duro corde q̄ longe estis (sup filios boim) in malo sumi? sicut ibi: filij boim vsq; quo graui corde (vt videat si est intelligens) i. intra se legēs dñi veritatē. **Esa. xliij.** Obliti sunt ne videāt oculi eorū et ne intelligāt corde suo q̄ autē nō intelligit nō req̄rit de um: vñ addit (aut requirēs deū) ista duo libenter aspiciat in nobis dñs intellectū intelligentē ipm et affectū req̄ren- tē. **Hiere. v.** Oculi tui dñe prospiciūt fidē et bene cōiungit hic duo qz vñ sine altero parū valet clerici vident intel- ligere: sed pauci requirūt: heretici ecōtrario videntē requi- rere sed pauci intelligūt (omnes declinauerūt) Alia litte- ra (oēs auersi sunt pariter adhererūt) in q̄bus vñbis cōpre- bendit tota ratio peccati. s. auersio a bono incōmutabili et cōuersio ad bonū cōmutabile. Quid autē declinant dicit **Amos. ij.** Quā humiliū declinauerūt via humiliū est peni- tētia et humilitas quā multi declināt p̄cipue plati **Hiere. vj.** Oēs isti p̄ncipes declinantū. i. sunt de nūero declinan- tiū. ambulātes fraudulēter. ps. Declinātes autē in obligati- ones adducet dñs cū opantibus iniquitatē. hoc libēter faci- unt clerici q̄ se obligant ad curas animarū: et tñ fere omēs declinant a curatione earum ad ipsam pecuniā. **Prover. vj.** Si sponderis pro amico tuo defixisti apud extrane- um manū tuā. Et nota q̄ cū colonne declināt domus est proxima ruine. **Gal. ij.** Cephas et iohānes q̄ videbant col- umne esse ecclesie (simul inutiles facti sunt) aut per re- missionē aut per nimīā austeritatē. **Prover. xvij.** Homo remissus in operibus suis frater est sua opera dissipantis **Ecdi. iij.** Moli esse inutilis et remissus in operibus tuis. hoc etiam frequēter accidit de clericis et platis. **Amos. v.** Galgal captiua duce? et bethel erit inutilis. si autēz inuti- lis damna? quid erit de maliciofo. **Matth. xxv.** Seruum inutile cūcite in tenebras exteriores: eis etiā satis cōpetit qd sequitur scilicet clericis et prelatis (non est qui faciat bo- nū) non dicit qui dicat vel audiat. **Ross. ij.** Non audito- res legi iusti sūt apud deū: s. factores (nō est vsq; ad vñū) id est nō est nisi christus. qui dicit **Esa. lxiiij.** Torcular cal- cavi solus. quicquid etiam boni faciemus ipse facit. s. **Ab- rintb. iij.** Quid habes quod non accepisti: vel sic (nō est qui facit bonū non est vsq; ad vñū) neutraliter sumptū id est q̄uis sunt aliqui qui interdum aliqua bona faciunt nō est tamen qui faciat vsq; ad illud vñū: de quo dicit. do- minus ei qui omnia precepta dicebat se custodiuisse a iuue- tute sua. **Lu. xvij.** Adhuc vñū tibi deest omnia quecūq; ha- bes vende et da pauperibus et veni sequere me.**

Nonne scient omnes qui operantur ini- quitatem: qui deuorant plebem meaz vt cl- bum panis.

Nonne scient Secūda pars vbi cōminatur eis per si- nem. q. d. ita dicit et faciunt mali sed nō erit impunitū q̄a scient in pena qd ignorant in culpa scilicet deū esse puni- torem malozū: hoc est qd dicit (nōne scient omēs q̄ opantur iniquitatem) scilicet tam anticristus et sui complices q̄ iudei crucifixoies et christiani male viuentes. q. d. sciet vtiq; ps. Cognosce? dñs iudicia faciens qui modo nō co- gnoscat iniuriam patiens vt dicit b. **Job. Apo. j.** Videbit eū ois oculus et q̄ eū pupugerunt et plangent se sup eum omēs tribus terre (q̄ deuorat plebē meā) occidēdo perfe- quēdo et bonis tēporalibus spoliādo **Mich. iij.** Qui co- mederūt carnē populi mei et pellē eorū desuper excoziaue- rūt **Ezech. xxxij.** Tac comedebatis et lanis operiebami- ni et qd crassum erat occidebatis deuorare etiam dicit au- ditatē in quo notatur malū desiderū. **Prover. xij.** Os im- piozū deuorat iniquitatem. **Sec. iij.** Sacerdotes pecca- ta populi comedent et animas eorū subleuabunt ad iniq- tatem (vt abum panis) scilicet cum delectatōne et assidue panis em̄ est abus cōmunis et assiduus. **Luc. xj.** Panē no- strū quotidianū da nobis hodie.

Ecum non inuocauerunt: illic trepidaue- runt timore vbi non fuit timor.

Deū nō inuocauerūt Quasi dicat si deū timerent pre- dicta nō facerēt et ponit cōsequens pro antecedēte q̄ em̄ deū timet inuocat eū: et ideo cū deberet dicere non timue- rūt. dicit nō inuocauerūt. **Esa. xxxj.** Non sunt cōfisi super sanctū israel. et dominū nō exquisierūt. **Esa. lvi.** Quā ma- nus tue inuocasti. p̄pterea nō rogasti. **Grego.** Qui felicitatem quesitam in terris inuenit actorē qui eam tribuit non requirit **Augusti.** Ea que nō poterā tenere sine te. lōge te- nebant me a te. et licz defuerit eis timor dei non tamen de- fuit eis timor mundi: vñ addit (illic trepidauerūt timore vbi nō fuit timor. i. ubi nō fuit timendū. s. in temporalibus spreto em̄ et electo bono timore intrāt malus timor et ecō- uerso: vñ de nō timētibz dicit **Leuit. xxvj.** Terrebūt eos sonitus folij volantis: et ita fugient. q. gladiū **Job. xv.** So- nitus terroris semp in auribus eius. et cū pax sit semp ut- fidias suspicaf hoc p̄cipue verū est de auariis: vñ **Seneca** Videt pauperē et suspicaf furē: videt diuitem et estimat pre- donē. De timēte autē deū dicit **Ecdi. xxxij.** Qui timet de- um nihil trepidabit **Prover. xvij.** Iustus. q. leo cōfidēs absq; terrore erit. impius autē fugit nemine p̄sequēte. **Pro- uer. xij.** In timore dñi fiducia fortitudinis: vñ bene sub- iūgit causam quare mali trepidauerūt.

Quoniam deus dissipauit ossa eoruz qui hominibus placent confusi sunt quoniam deus spreuit eos.

Quoniam de? dissipauit id est destruxit p̄missiue (ossa) id est virtutes (eorū qui) i. quia illi (hominibus placent) si em̄ ossa id est fortitudinē virtutū haberēt in talibus nō ti- merent: sed quare dicit (dissipauit ossa eorū qui homini- bus placent) Nonne bonū est hominibus placere: fm̄ il- lud **Ecdi. viij.** Fructe mandatis sine querela. et **Exo. ij.** et **Matth. ij.** legi? q̄ moyses et dauid fuerūt amici regum. et de **Reemia. j.** Nec. Itē dicit ap̄lus. j. **Choz. x.** Ego p̄ oia om- nibus placeo. ij. **Cor. viij.** Prouidētes bona non solū cō- rā deo: sed etiā corā hoibus. **Solutio.** Bonuz est placere hoibus ad alliciendū eos ad bonū: et fm̄ hoc intelligunt p̄dicte auctoritates et exempla: malū est autē placere eis p̄ inani gloria: et sic intelligi? quod hic dicit (q̄ hoibus placēt) id est placere appetūt p̄pter gloriā vanā. Notandū au- tem q̄ in predictis duobus versibus posuit p̄beta et ex- posuit culpā malozū: in isto autē exponit penā eorū q̄ tur- plex est. scilicet in amissione boni presentis et in cōfusione eterna. De prima dicit (quoniam deus dissipauit tē.) De secūda sequi? (cōfusi sunt) i. cōfundētur eternaliter (qm̄

Psalmus

deus spernit eos) et hoc quod spernerit deus. **Esa. xxxij.** De qui spernis nonne et ipse sperneris. **1. Reg. ij.** Qui autem contemnit me erunt ignobiles: spernit autem deus eos quando non corripit: sed sinit eos currere per campos licentie: unde supra auferunt iudicia tua a facie eius.

Quis dabit ex syon salutare israel: cum conuerterit dominus captiuitatem plebis sue exultabit iacob et letabitur israel.

Quis dabit Tertia ps vbi dicit quod erit salus parturienti ecclesie non ab alio quam ab illo quem stulti negant esse deum hoc est quod dicit (quod) alius ueniens ex syon. s. de iudeis (dabit salutare). i. salutem israel populo uidentem deum. q. d. hic solus dabit (cum conuerterit dominus captiuitatem plebis sue). Alia littera (cum redierit) et hoc fuit in ascensione: sicut illud **Eph. iij.** Ascendens in altam captiuam duxit captiuitatem. **Hiere. xxiij.** Reduca captiuitatem uestram et congregabo uos. **Rom. xi.** et **Esa. lix.** Veniet ex syon qui eripiat et auertat impietatem ex iacob **Esa. lix.** Timebunt qui ab occidente sunt dominum cum uenerit ex syon redemptor (exultabit iacob). s. uerus christianus qui modo lucrat (et letabitur israel) id est ipse factus de iacob israel. i. de uiatore comprehensor: uel per iacob intelligunt actui qui sunt in lucta. per israel contemplatiui qui deum uident in contemplatione. **Ecdi. xxiij.** In iacob inhabitabit et in israel hereditate. q. d. in uita actiua est breuis habitatio sed in contemplatiua est hereditas eterna. **Lu. x.** maria optimam partem elegit que non auferet ab ea. q. d. immo actiua auferet. **Moraliter** (quis ex syon). i. ex numero platonum ecclesie (dabit) gratis (salutare). i. sacramentum uel beneficium ecclesiasticum. **Malach. j.** Quis est in uodis qui incendit altare meum. et claudat ostia mea gratuito quod raritates notat **Lu. xij.** Quis putas est fidelis seruus. **Math. x.** Gratis accepistis gratis date (cum auerterit dominus captiuitatem plebis sue qui peruerterit per prelatos (tunc exultabit iacob) id est laicos (et letabitur israel). i. clericus. **Sen. xxiiij.** Non pascent amplius pastores seipsum et liberabo gregem meum de ore eorum et non erit eis ultra in escam.

Moralit.

Ps. 53.

Psalmus LIII

Deus in nomine tuo saluum me fac et in uirtute tua iudica me.

Deus in nomine tuo Titulus (in fine) in carminibus uel binis intellectus dauid cum uenissent zyphei ad saul et nunciassent saul nonne dauid est abscondit? apud nos iste titulus sumit de historia que est in **1. Reg. xxij.** Non quia ps. iste agat de illa historia sed quod agit de mysterio illius historie sicut enim dauid inter zypheos latuit et illi uoluerit eum morti prodere uel tradere sic boni in bono mundo inter malos qui florent in hoc mundo latitant et ab eis impetunt. et saul. i. morti tribulationibus exponunt zyphei interpretant florentes quod hinc ministerio cooperit: a quibus petit propheta et quilibet uir spiritualis liberari. Est ergo sensus tituli ps. ostendit (intellectus dauid) prophete uel cuiuslibet fidelis (intellectus) dico habitus pro eo quod factus est (cum uenissent zyphei ad saul et nunciassent) per hoc enim intelligit quod florentes in hoc mundo nunciant saul. i. morti uel diabolo bonos latere inter malos quem intellectus habet qui metis aciem intendit (in fine) i. in eorum nouissima non in presentia: et ideo intelligentes eorum falsam felicitatem. terminandam cito in hac aduersitate quam nunc patiuntur inter incudem et malleum existentes semper sunt in carminibus uel hymnis in oibus gratias agentes deo. In hoc ergo ps. loquitur propheta uel iustus quilibet uel ecclesia. Materia est de flore malorum transeuntium a quibus petit liberari. Intentio est instruere bonos ut tollerent malos qui cum malis commiscetur necesse est tolerantiam habere. Modus bipartitus est ps. Primo orat latens inter zypheos. Secundo dicit quid sibi et zypheis faciat deus: unde laudes soluit ibi. (ecce enim deus) dicit ergo propheta uel ecclesia uel uir sanctus (o deus) qui uides omnia et qui curris ad iudicium (in nomine tuo saluum me fac) nomen domini est misericordia. **Ezech. xx.** Faciam propter nomen meum uel nomen hoc est christus

Nomen domini quod sit.

Esa. xxxij. Ecce nomen domini ueniet de longinquo. **Prover. xvij.** Curris fortissima nomen domini etc. Itene bene dicitur nomen quod datur est ei nomen quod est super omne nomen **Pbil. ij.** uel hoc nomen est tetragramaton. s. principium uite passionis iste quod ferebat summus sacerdos in fronte sua sculptum in lamina aurea et non in ore ut significet quod christi memoria seu passio portanda est non tantum in ore licet in ore et exemplo est quod dicitur (deus in nomine tuo saluum me fac). i. salua me in tua passione: non dicit in oibus. **Math. vlti.** Ite baptizates eos in nomine patris: id est quidam interrogati quod est nomen dei respondit attalus inter tormeta positus qui plures sunt: noibus discernitur. qui autem unus est non indiget nomine (uel in nomine tuo) christi nomen. **Esa. penul.** Uocabitur seruos tuos nomine alio **Math. vj.** Sanctificet nomen tuum (et in uirtute tua). i. in iudicio ubi apparebit uirtus tua: sicut dicit **Math. xxiiij.** Uidebitur filius hominis uenientem in nubibus celi cum uirtute magna (iudica me) iudicio discretiōis. i. separa me a malis: uel sic (in uirtute tua). i. in misericordia non in iusticia iudica me: quod primum tunc est misereri et parcere et cum deus per se ponit intelligitur misericordia. **Sap. xij.** Ob hoc quod omnium dominus es oibus te parcere facis uirtute enim ostendis tu qui non crederis in uirtute consumatus (iudica me) alia littera habet (uiscere) uel libera me: habet autem deus nomen a diuersis.

Nomen a diuersis habet deus.

Ab unitate Malach. ij. Quid unus quirit nisi semet dei. **Ab essentia. Exod. ij.** Qui est misit me ad uos hoc est nomen meum.

Ab personis. vlti. Math. In nomine patris et filij etc. **Apo. xij.** Uocabitur nomen eius uerbum dei.

Ab potentia. Exod. v. Nomen meum adonai non indicauit eis.

Ab immensitate. Esa. ix. Uocabitur nomen eius admirabilis.

Ab eternitate. Apo. ij. Hoc dicit amen.

Ab sapientia: quia deus interpretatur uidentem.

Ab bonitate. Math. xij. Nemo bonus nisi solus deus.

Ab comparatione ad nos secundum quod uocatur dominus. Hier. xvj. Sciens quod nomen mihi dominus.

Ab cultu speciali. Exo. vj. Deus abraam deus ysaac et deus iacob hoc est nomen meum.

Ab gloria predicationis. Esa. lxxij. Et faceres tibi nomen glorie. **Act. ix.** Ut portet nomen meum.

Ab actu iusticie. Hier. xxij. Hoc est nomen quod uocabunt eum dominus iustus noster.

Ab actu misericordie. Esa. ix. Consiliarius. **Can. j.** oleum effusum nomen tuum.

Ab actu dispensationis christi. i. ab incarnatione. Esa. viij. Uocabitur nomen eius emanuel.

Ab natiuitate. Zacha. vj. Oriens nomen eius. **Lu. j.** Uisitauit nos oriens ex alto.

Ab passione. Exod. xxvij. Tetragramaton **Pbil. ij.** Nomen quod est super omne nomen.

Ab descensu ad inferos. Esa. viij. Uoca nomen eius **Ecclera Spolia Detrahe.**

Ab saluatione humani generis. Luc. j. Uocabis nomen eius iesum: et quia tu promissisti si quid petieritis patrem in nomine meo dabit uobis: sicut habet **Joh. xvj.** Ergo o tu (deus) qui es uerax in promissis.

Deus exaudi orationem meam: auribus percipe uerba oris mei.

Exaudi i. ad exitum audi (orationem meam) quam peto in nomine tuo saluari. Sed nondum quod quibus impediunt ne deus exaudiat orationem: nisi quod non oio non procedit ab eo a quo debet procedere uirtus quam procedit a sensualitate cum deberet procedere a ratione sicut **Mat. xxvj.** Si fieri potest trahat a me calix iste. Secundum est in discretio petitionis: sicut **Math. xx.** Nescitis quid petatis. **Ro. viij.** Quid orem? sicut oportet nescimus. Tertium est indignitas petentis ut de uirginibus fatuus qui dicit: domine domine aperi nobis: sed tamen dicit eis: nescio uos. **Math. xxv.** Breg. Cuius qui displicet ad intercedendum mittit irati iudicium animi ad deteriora. **Quartum** est indignitas eius per quam petitur. **1. Reg. xvj.** Quisquid tu luges saul cum ego abieceri eum. **1. Reg. vij.** Noli

Quisquam in pedimeta ne oio exaudiatur.